

et ganske andet Hensyn. Naar den ærede Justitsminister nu imidlertid dernæst til sin almindelige Tilbøielighed til at udvide Testationsretten iforgaars føiede som et andet Moment, hvorfor han satte Præis paa Paragraphen, at man derved vilde fjerne en Adskillelse, idet Paragraphen aldeles vilde borttage den Grændse, der nu vilkaarligt er sat ved 12 Tønder Hartkorn, saa svarer jeg dertil, at Paragraphen dog ikke derved kommer til mere at høre ind under den her foreslaaede Lov. Denne har jo til Opgave at løse Baandet paa visse Jordeiendomme, og det hører slet ikke ind i en Lov som denne at give en Arvebestemmelse, som tilmed tilsidst dog atter gaaer ud paa meget eller lidet at binde Jorden. Skal en saadan Bestemmelse som den i § 23 foreslaaede gives, saa maa den rigtige Plads derfor være i et Forslag til en ganske anden Lov. — Den ærede Justitsminister sagde iforgaars, at man ikke maatte tage for meget Hensyn, eller at man slet intet Hensyn skulde tage til den Slags formelle logiske Betragtninger og Consequentser, som ere blevne frembævede. Men jeg vil ligeoverfor denne Utring af Justitsministeren henwise til mange væsentlige Utringer af Justitsministeren, som vi tidligere have hørt i denne Sal netop af ham selv, om Nødvendigheden af at passe paa en god Sammenhæng i Lovene og af at bringe de enkelte Lovbestemmelser i god Harmoni med hele Lovgivningen. Og saa siger jeg fremdeles, at det jo slet ikke er lykkedes den ærede Justitsminister i Virkeligheden at fjerne den af ham omtalte Grændse af 12 Tønder Hartkorn, og det selv ikke, hvis jeg gaaer ind paa den Fortolkning af § 23, som den ærede Landssthingsmand her sraas overfor (Tobiesen) antydede. Jeg siger, at Arvelovens § 27, der giver Sædegaardseieren en Ret til at disponere over sit halve Bo til Fordeel for een Søn, ikke efter den almindelige Fremgangsmaade ved Lovgivningen kan antages at skulle være stiltiende ophævet ved den her foreslaaede Lovs § 23. En saa vigtig og positiv Bestemmelse kan ikke paa den Maade tænkes stiltiende ophævet. Sædegaardseieren vil altsaa, hvis den her foreslaaede Lov vedtages usforandret, have begge Rettigheder, baade

den ham her i § 23 givne og Retten efter § 27 i Forordningen af 1845 ved Siden af hinanden. Han kan combinere dem; det er min Paastand. (Tobiesen: Men den er gal!) Hvorledes vil den ærede Landssthingsmand blot ved Henviisning til den af ham citerede § 26 i Forordningen af 1845, der slet ikke er nævnt her i § 23, kunne bevise, at Bestemmelsen i § 27 af Forordningen af 21de Mai 1845 skal være ophævet? Gaaer det an paa den Maade at ville ophæve en saadan Bestemmelse stiltiende? (Afbrydelse af Tobiesen.)

Formanden: Jeg maa bede om, at Tale-eren ikke afbrydes. Den ærede 2den Landssthingsmand for 3die Kreds (Tobiesen) vil senere kunne faae Ordet for at besvare de Bemærkninger, der fremkomme.

Madvig: Lad mig imidlertid antage, at Bestemmelsen her i § 23 er saaledes at forstås, som den ærede Landssthingsmand i ethvert Tilfælde selv antydede, at han nærmest ansaae for dens Mening, saa vil jo Sædegaardseieren derefter faae Ret til at vælge mellem Selveierbondens Testationsfrihed og den tidligere Sædegaardseieren ved § 27 i Forordningen af 1845 tillagte Testationsret. Det er jo vel i og for sig utænkeligt, at man i en correct affattet Lov skulde have opstillet en saadan Frihed til at vælge mellem to Alternativer uden med et eneste Ord at hentyde til den tidligere Bestemmelse, men lad os dog gaae ud derfra. Er der saa tilveiebragt den paaberaabte Lighed mellem dem, der have under 12 Tønder Hartkorn, og dem, der have over 12 Tønder Hartkorn? Nei, Aligheden er jo endnu tilstede. Den ene, den, der har under de 12 Tønder Hartkorn, vil derefter kun have den tidligere Selveierbønderne tilstaaede Testationsfrihed, hvorefter han kan sætte Gaarden, til hvilken Værdi han vil, og saa testere over den, men dog saaledes, at han saa kun samtidig kan disponere over $\frac{1}{8}$ af sin øvrige Formue, som den derefter bliver. Sædegaardseieren faaer derimod to Rettigheder, mellem hvilke han kan vælge; han kan enten, siger det ærede Medlem, bruge Selveierbondens Testa-